

Efektívne v samospráve

1. ročník konferencie

Kongresová sála SPU, Nitra, 24. február 2010,

Legislatíva o energetickej efektívnosti pre miestnu samosprávu

Dr. Ing. Kvetoslava Šoltésová, CSc.

Ing. Pavol Kosa

Odborné energetické poradenstvo

Slovenská inovačná a energetická agentúra, www.siea.gov.sk

OBSAH

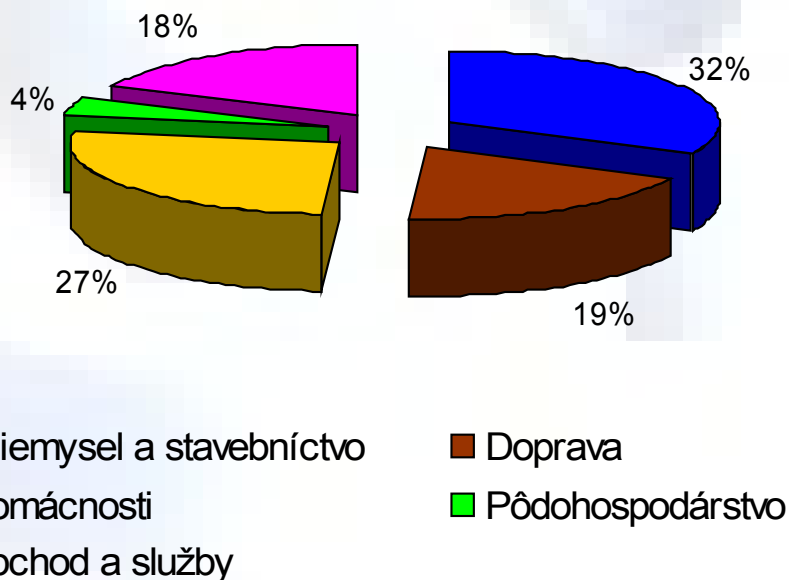
I Úvod

II Legislatívne predpisy v oblasti energetickej efektívnosti

III Záver

Úvod

Energetická efektívnosť = efektívne využívanie energetických surovín a médií pri výrobe (premene), prenose, distribúcii a spotrebe energie.

Úvod

Strategické dokumenty ES v oblasti energetickej efektívnosti

- 1998 správa Európskej komisie
„Energetická efektívnosť v európskom spoločenstve –
námety pre stratégiu hospodárneho využívania energie“
zelená kniha „Európska stratégia bezpečnosti
zásobovania energiou“.
program SAVE II (1998 – 2000)
- 2000 akčný plán energetickej efektívnosti
- 2001 správa Európskej komisie o priebehu prvej fázy
„Európskeho programu klimatických zmien“

Úvod

Strategické dokumenty ES v oblasti energetickej efektívnosti

2003 program Inteligentná energia pre Európu
(2003 – 2006)

2005 zelená kniha „Energetická efektívnosť alebo menej je viac“

rámcový program pre konkurencieschopnosť
a inovácie (2007 – 2013)

Úvod

Smernice ES v oblasti energetickej efektívnosti

- 1993 smernica 1993/76/ES 1993 o obmedzení emisií oxidu uhličitého hospodárnym využívaním energie,
- 2002 smernica 2002/91/ES o energetickej hospodárnosti budov,**
- 2004 smernica 2004/8/ES o podpore kogenerácie založenej na dopyte po využiteľnom teple na vnútornom trhu s elektrinou,
- 2005 smernica 2005/32/ES o ekodizajne
- 2006 smernica 2006/32/ES o energetickej účinnosti konečného využitia energie a o energetických službách**

Úvod

Strategické dokumenty SR v oblasti energetickej efektívnosti

- ✓ Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja Slovenskej republiky (2002)
- ✓ Energetická politika SR (2006),
- ✓ **Koncepcie energetickej efektívnosti SR (2007)**
- ✓ **Akčný plán energetickej efektívnosti na roky 2008-2010 (2007)**

Úvod

Akčný plán energetickej efektívnosti na roky 2008-2010

- ✓ **cieľ:**
  - prechodný národný indikatívny cieľ úspor energie pre tretí rok (2010) podľa článku 4 odsek 2 smernice č. 2006/32/ES a podľa Akčného plánu energetickej efektívnosti SR na roky 2008-2010 - úspory vo výške 3% konečnej energetickej spotreby t. j. 12 405 TJ

- ✓ **opatrenia:**
  - **horizontálne opatrenia,**
  - **budovy,**
  - **spotrebiče,**
  - **verejný sektor,**
  - **priemysel a poľnohospodárstvo,**
  - **doprava**

Legislatívne predpisy v oblasti energetickej efektívnosti

Všeobecne

- ✓ zákon č. **555/2005 Z. z.** o energetickej hospodárnosti budov
  - povinnosť certifikácie budov pre vlastné resp. spravované zariadenia (najmä nové a obnovované budovy)

- ✓ zákon č. **17/2007 Z. z.** o pravidelnej kontrole kotlov, vykurovacích sústav a klimatizačných systémov
  - povinnosť pravidelnej kontroly kotlov, vykurovacích sústav a klimatizačných systémov pre vlastné resp. spravované zariadenia,
  - sledovať a sankcionovať výkon kontroly zariadení na území obce

Legislatívne predpisy v oblasti energetickej efektívnosti

Všeobecne

- ✓ zákon č. **476/2008 Z. z.** o efektívnosti pri používaní energie a o zmene a doplnení zákona č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č.17/2007 Z. z. (zákon o energetickej efektívnosti)
  - povinnosť v súvislosti s premenou, distribúciou a spotrebou energie,
  - povinnosti poskytovať informácie

Legislatívne predpisy v oblasti energetickej efektívnosti

Zákon č. 17/2007 Z. z. – Aké kotly sa kontrolujú?

- o kotly v nevýrobných budovách:
  - menovitý výkon:
    - ✓ 20 kW a viac,
  - palivo:
    - ✓ fosílna tuhá palivo,
    - ✓ fosílna tekuté palivo (t.j. fosílna palivo v kvapalnej a plynnej fáze),
    - ✓ biomasa,
    - ✓ bioplyn
  - využitie:
    - ✓ vykurovanie priestorov,
    - ✓ príprava teplej úžitkovej vody

Legislatívne predpisy v oblasti energetickej efektívnosti

Zákon č. 17/2007 Z. z. – Aké kotly sa kontrolujú?

- o ak je predmetom pravidelnej kontroly kotlov kotol starší ako 15 rokov, vykoná sa spolu s pravidelnou kontrolou kotla aj individuálna špeciálna kontrola vykurovacej sústavy podľa všeobecne záväzného právneho predpisu

Poznámka:

- samostatná kontrola vykurovacej sústavy podľa tohto zákona sa nevykonáva,
- určí sa interval kontroly pre kotol podľa prílohy 1 a ak je v čase výkonu kontroly tento kotol starší ako 15 rokov vykoná sa aj kontrola vykurovacej sústavy

Legislatívne predpisy v oblasti energetickej efektívnosti

Zákon č. 17/2007 Z. z. – Aké kotly sa nekontrolujú?

- o kotly umiestnené vo výrobných budovách a v nevýrobných budovách, na ktorých sa pravidelne zabezpečuje overenie hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení po odberné miesta

(§ 25 ods. 2 písm. c) zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike)

Legislatívne predpisy v oblasti energetickej efektívnosti

Zákon č. 17/2007 Z. z. – Aké kotly sa nekontrolujú?

- o kotly, určené na vykurovanie priestorov a prípravu teplej vody v budovách podľa osobitného predpisu

(§ 2 ods. 2 zákona č. 555/2005 Z. z.):

- budovy a pamätníky chránené z dôvodu architektonickej alebo historickej hodnoty,
- kostoly a iné budovy používané ako miesta na bohoslužby alebo na náboženské podujatia,
- budovy, ktoré sú dočasnými stavbami s plánovaným časom užívania kratším ako dva roky,
- priemyselné stavby, dielne a nebytové poľnohospodárske budovy s nízkou spotrebou energie,
- bytové budovy, ktoré sú určené na užívanie menej než štyri mesiace v roku,
- samostatne stojace budovy, ktorých úžitková plocha je menšia ako 50 m².

Legislatívne predpisy v oblasti energetickej efektívnosti

Zákon č. 17/2007 Z. z. – Aké iné zariadenia sa kontrolujú?

- o klimatizačné systémy v nevýrobných budovách, s menovitým výkonom od 12 kW vrátane
  - o definícia klimatizačných systémov podľa § 4 ods. 6 zákona č.555/2005 Z.z. o energetickej hospodárnosti budov:

„Klimatizačným systémom na účely tohto zákona je kombinácia všetkých zložiek potrebných na zabezpečenie formy úpravy vzduchu, v ktorej sa kontroluje alebo znižuje teplota, prípadne v kombinácii s kontrolou vetrania, vlhkosti a čistoty vzduchu.“

),

Legislatívne predpisy v oblasti energetickej efektívnosti

Zákon č. 17/2007 Z. z. – Aký je postup?

- o pravidelnú kontrolu kotlov, vykurovacích sústav a klimatizačných systémov zabezpečuje vlastník budovy (zmluvou o správe je možné povinnosť previesť na správcu budovy alebo správcu zariadenia), v ktorej je zariadenie umiestnené,
- o vlastník budovy si objedná kontrolu zariadenia u oprávnenej osoby,

Legislatívne predpisy v oblasti energetickej efektívnosti

Zákon č. 17/2007 Z. z. – Aký je postup?

- o vlastník uchováva správu z kontroly tri roky po vykonaní nasledujúcej pravidelnej kontroly,
- o vlastník pri predaji budovy odovzdá správu z poslednej kontroly novému vlastníkovi,
- o vlastník pri prenájme budovy alebo zariadenia odovzdá osvedčenú kópiu správy z poslednej kontroly nájomcovi

Legislatívne predpisy v oblasti energetickej efektívnosti

Zákon č. 17/2007 Z. z. – Aký je postup?

- o pred vykonaním kontroly musí byť zariadenie prevádzkyschopné a spĺňať podmienky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci
(Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov),
- o požiadavky na prípravu zariadenia na vykonanie kontroly oprávnená osoba písomne oznámi vlastníčkovi budovy alebo správcovi budovy najmenej desať pracovných dní pred termínom vykonania kontroly.

Legislatívne predpisy v oblasti energetickej efektívnosti

Zákon č. 17/2007 Z. z. – Aký je postup?

- o Z kontroly vyhotoví oprávnená osoba správu, ktorá obsahuje:
  - identifikačné údaje výrobcu zariadenia,
  - typ zariadenia a rok jeho výroby,
  - menovitý výkon zariadenia pre každý druh používanej energie,
  - druh a charakteristiku používanej energie,
  - postup výkonu kontroly,
  - použité výpočty,
  - výsledky kontroly s návrhom odporučení,
  - identifikačné údaje a podpis oprávnenej osoby.

Legislatívne predpisy v oblasti energetickej efektívnosti

Zákon č. 17/2007 Z. z. – Aký je postup?

- o správa z kontroly sa vyhotovuje v štyroch rovnopisoch a v elektronickej forme.
- o dva rovnopisy správy zašle oprávnená osoba vlastníčkovi budovy alebo správcovi budovy do 30 dní od vykonania kontroly. Jeden rovnopis a elektronickejšiu formu správy zašle oprávnená osoba najneskôr do 30 dní po ukončení kalendárneho roka príspevkovej organizácii MH SR – Slovenskej inovačnej a energetickej agentúre

Legislatívne predpisy v oblasti energetickej efektívnosti

Zákon č. 17/2007 Z. z. – Čo (kto) je oprávnená osoba?

- o činnosť **oprávnenej osoby** je podnikanie v oblasti pravidelnej kontroly kotlov a vykurovacích sústav a pravidelnej kontroly klimatizačných systémov podľa osobitného predpisu - **Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov;**
- o osobitnou podmienkou je osvedčenie,
- o osvedčenie vydá príspevková organizácia MH SR právnickej osobe alebo fyzickej osobe – podnikateľovi na základe žiadosti,
- o podmienkou na vydanie osvedčenia je **odborne spôsobilá osoba,**

Legislatívne predpisy v oblasti energetickej efektívnosti

Zákon č. 17/2007 Z. z. – Dokedy je čas?

menovitý výkon kotla [kW]	palivo	interval pravidelnej kontroly [rok]	
		rodinné domy a bytové domy	iné budovy
<20 – 30)	fosílna tuhá a tekutá palivo okrem zemného plynu	10	7
	zemný plyn	15 (do 31.12.2022)	12 (do 31.12.2019)
	biomasa, bioplyn	15	15
<30 – 100)	fosílna tuhá a tekutá palivo okrem zemného plynu	4	4
	zemný plyn	6	6
	biomasa, bioplyn	10	10
<100 a viac	fosílna tuhá a tekutá palivo okrem zemného plynu	2 (do 31.12.2010)	2 (do 31.12.2010)
	zemný plyn!!!	3 (do 31.12.011)	3 (do 31.12.2011)
	biomasa, bioplyn	6	6

Legislatívne predpisy v oblasti energetickej efektívnosti

Zákon č. 17/2007 Z. z. – Dokedy je čas?

---

menovitý výkon klimatizačného systému [kW]	interval pravidelnej kontroly [rok]
od 12 vrátane do 50	8
od 50 vrátane do 250	6
od 250 vrátane do 1000	4
od 1000 vrátane	2

Legislatívne predpisy v oblasti energetickej efektívnosti

Zákon č. 17/2007 Z z. – A čo keď to nestihnem?

Priestupku resp. správneho deliktu sa vlastník budovy dopustí tým, že:

- o nezabezpečí pravidelnú kontrolu zariadení, podrobnosti o rozsahu skúšky, hoci je na to podľa tohto zákona povinný,
- o neodovzdá pri predaji budovy správu z poslednej kontroly novému vlastníkovi,
- o neodovzdá pri prenájme budovy alebo zariadenia osvedčenú kópiu správy z poslednej kontroly nájomcovi

Legislatívne predpisy v oblasti energetickej efektívnosti

Zákon č. 17/2007 Z.z. – A čo keď to nestihnem?

- (1) Priestupky a správne delikty podľa § 9 a 10 prejedná obec, v ktorej územnom obvode sa budova nachádza. Ak je obec vlastníkom budovy alebo správcom budovy vo vlastníctve štátu, samosprávneho kraja alebo obce podľa osobitného predpisu, ktorej sa správny delikt týka, prejedná ho Štátna energetická inšpekcia.
- (2) Pri ukladaní pokuty podľa § 10 orgán oprávnený na uloženie pokuty prihliada na závažnosť protiprávneho konania, na rozsah následkov, na prípadné opakované porušenie povinností alebo na porušenie viacerých povinností.

Legislatívne predpisy v oblasti energetickej efektívnosti

Zákon č. 17/2007 Z. z. – A čo keď to nestihnem?

- (3) Pokutu podľa § 10 možno uložiť do dvoch rokov odo dňa, keď sa o spáchaní správneho deliktu orgán oprávnený na uloženie pokuty dozvedel, najneskôr však do štyroch rokov odo dňa, keď bol správny delikt spáchaný.
- (4) Pokuta uložená podľa § 10 je splatná do 15 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bola uložená.
- (5) Výnosy z pokút uložených obcou sú príjmom obce. Výnosy z pokút uložených Štátnou energetickou inšpekciou sú príjmom štátneho rozpočtu.

Legislatívne predpisy v oblasti energetickej efektívnosti

Zákon č. 476/2008 Z. z. – O čom to je?

- ✓ Zákon č. **476/2008 Z. z.** o efektívnosti pri používaní energie a o zmene a doplnení zákona č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č.17/2007 Z. z. (**zákon o energetickej efektívnosti**)

stanovuje

- požiadavky na efektívnosť pri používaní energie (t.j. pri premene, prenose, preprave, distribúcii a spotrebe)
- povinnosti pri používaní energie (právnické osoby, fyzické osoby-podnikatelia, fyzické osoby-domácnosti),

Legislatívne predpisy v oblasti energetickej efektívnosti

Zákon č. 476/2008 Z. z. – Koncepcia, akčné plány?

- ✓ povinnosti pre **Ministerstvo hospodárstva SR**
  - vypracovať **konceptiu** efektívnosti pri používaní energie („konceptia“),
  - hodnotiť ciele koncepcie každých päť rokov (prvýkrát do 31. decembra 2012),
  - navrhovať zmeny a doplnenia koncepcie,
  - vypracúvať **akčný plán** efektívnosti pri používaní energie („akčný plán“) - cieľ úspor energie v SR, analýza a hodnotenie existujúcich opatrení a návrh nových opatrení na dosiahnutie cieľa úspor energie, ... (prvýkrát do 30. apríla 2011),
  - hodnotiť plnenie akčného plánu raz ročne ,
- ✓ povinnosti pre **VÚC**
  - spolupracovať pri vypracovaní a hodnotení akčného plánu

Legislatívne predpisy v oblasti energetickej efektívnosti

Zákon č. 476/2008 Z. z. – Zdroje? (od 1.1.2013)

- ✓ budovanie nových zariadení na výrobu elektriny a/alebo tepla resp. rekonštrukcia existujúcich zariadení na výrobu elektriny a/alebo tepla - povinnosť zabezpečiť minimálne účinnosť podľa osobitného predpisu,
- ✓ budovanie nových zariadení na výrobu elektriny resp. rekonštrukcia existujúcich zariadení na výrobu elektriny prostredníctvom
  - spaľovacích motorov s výkonom zdroja 1 MW_e a viac,
  - spaľovacích turbín s výkonom zdroja 2 MW_e a viac,
  - iných tepelných procesov s celkovým výkonom zdroja 10 MW_e a viac,⇒ povinnosť preukázať energetickým auditom možnosť dodávky využiteľného tepla
- ✓ povinnosť prevádzkovať zariadenia na výrobu elektriny a/alebo minimálne s účinnosťou podľa osobitného predpisu

Legislatívne predpisy v oblasti energetickej efektívnosti

Zákon č. 476/2008 Z. z. – Rozvody? (od 1.1.2010)

- ✓ ročné hodnotenie a zverejnenie výsledkov do 31. marca nasledujúceho roka vykoná
  - prevádzkovateľ prenosovej sústavy a prevádzkovateľ distribučnej sústavy elektriny,
  - prevádzkovateľ prepravnej siete a prevádzkovateľ distribučnej siete zemného plynu,
  - prevádzkovateľ potrubí na prepravu pohonných látok alebo prevádzkovateľ potrubí na prepravu ropy,
  - **prevádzkovateľ verejného rozvodu tepla,**
  - prevádzkovateľ verejných vodovodov a verejných kanalizácií
- ⇒ hodnotenie prevádzkovateľa vykonajú podľa osobitného predpisu (môžu ho vykonať vlastnými zamestnancami resp. ho zabezpečia prostredníctvom externého subjektu)

Legislatívne predpisy v oblasti energetickej efektívnosti

Zákon č. 476/2008 Z. z. – Budovy? (do 31.12.2013)

- ✓ **vlastník (resp. správca)** nevýrobnej budovy s úžitkovou plochou nad **1000 m²** (tzv. „veľká budova“) s ústredným teplovodným vykurovaním je povinný
- udržiavať hydraulicky vyregulovanú vykurovaciu sústavu a rozvody teplej vody,
  - vybaviť sústavu tepelných zariadení slúžiacich na vykurovanie automatickou reguláciou parametrov teplotnosnej látky na každom tepelnom spotrebiči,
  - opatriť rozvody tepla a teplej vody vhodnou tepelnou izoláciou,
  - poskytnúť prevádzkovateľovi monitorovacieho systému **súbor údajov o celkovej spotrebe energie za predchádzajúci kalendárny rok, ak o to prevádzkovateľ monitorovacieho systému požiada.**

Legislatívne predpisy v oblasti energetickej efektívnosti

Zákon č. 476/2008 Z. z. – Čo je energetická služba?

- ✓ energetická služba – služba na dosiahnutie efektívnosti pri používaní energie a dosiahnutie hmotného prospechu alebo inej výhody pre zmluvné strany
  - spracovanie energetických analýz a energetických auditov,
  - návrh projektu zameraného na efektívnosť pri používaní energie a jeho realizácia,
  - prevádzka a údržba energetických zariadení,
  - monitorovanie a hodnotenie úspor energie,
  - zabezpečenie palív a energie za účelom poskytovania výkonov najmä v oblasti kvality vnútornej klímy v budovách, osvetlenia, prevádzky zariadení spotrebúvajúcich energiu,
  - dodávka energetických zariadení.

Legislatívne predpisy v oblasti energetickej efektívnosti

Zákon č. 476/2008 Z. z. – Monitorovanie?

- ✓ Sledovať, vyhodnocovať a každoročne do 31. marca zaslať prevádzkovateľovi monitorovacieho systému údaje o svojej celkovej spotrebe energie za predchádzajúci kalendárny rok sú povinné
  - ústredné orgány štátnej správy a organizácie v ich zriaďovateľskej pôsobnosti s výnimkou orgánov štátnej správy podľa § 12,
//sledovať a vyhodnocovať od 1. januára 2009, prvý raz zaslať údaje do 31. marca 2010//,
  - obce a vyššie územné celky
// sledovať a vyhodnocovať od 1. januára 2013, prvý raz zaslať údaje do 31. marca 2014 //,

Záver

- ✓ pripravuje sa akčný plán energetickej efektívnosti na roky 2011 – 2013

Ďakujeme za pozornosť!

Dr. Ing. Kvetoslava Šoltésová, CSc.

kvetoslava.soltesova@siea.gov.sk

Ing. Pavol Kosa

pavol.kosa.soltesova@siea.gov.sk

Odborné energetické poradenstvo

Slovenská inovačná a energetická agentúra, www.siea.gov.sk

